

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

Број: ЈН2-02-07-1-53-7/24

Бања Лука, 29.2.2024. године

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине, Филијала Бања Лука рјешавајући по жалби понуђача: „АНГ“ д.о.о. Бањалука, путем пуномоћника Зорана Бубића и Бојана Дука-Бубић, адвокати из Бањалуке, без броја од 28.12.2023. године, изјављеној на Тендерску документацију, број 06-4038/23 од 14.12.2023. године, уговорног органа ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град у поступку јавне набавке личне заштитне одјеће, који се води путем отвореног поступка, на основу члана 111. став (1) тачка д) и став (10) Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 39/14 и 59/22), на сједници Вијећа одржаној дана 29.2.2024. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Жалба се усваја.

2. Поништава се поступак јавне набавке у потпуности, те акти уговорног органа:

- Тендерска документација, број 06-4038/23 од 14.12.2023. године укључујући обавјештење о набавци број 215-1-1-199-3-210/23 од 15.12.2023. године и
- Други акти уговорног органа донесени у поступку јавне набавке.

3. Поврат средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу од 2.000,00 КМ, извршиће се на основу посебног рјешења овог органа.

4. Усваја се захтјев за накнаду трошкова заступања жалиоца од стране адвоката у износу од 614,25 КМ, док се у преосталом дијелу захтјев одбија.

5. Обавезује се уговорни орган да надокнади жалиоцу трошкове заступања од стране адвоката у износу од 614,25 КМ, у року од 8 дана од дана пријема овог рјешења.

Образложење

Дана 15.12.2023. године уговорни орган ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град (у даљем тексту: уговорни орган) објавио је обавјештење о набавци, број 215-1-1-199-3-210/23у поступку јавне набавке личне заштитне одјеће, који се води путем отвореног поступка. Исправка обавјештења објављена је дана 18.12.2023.године под бројем 215-1-1-199-8-211/23.

Незадовољан текстом тендерске документације, потенцијални понуђач „АНГ“ д.о.о. Бањалука (у даљем тексту: жалилац путем пуномоћника Зорана Бубића и Бојана Дука-Бубић, адвокати из Бањалуке, изјављује жалбу, без броја од 28.12.2023. године, коју је уговорни орган у складу са чланом 100. став (5) Закона о јавним набавкама заједно са Изајашњењем на жалбу прослиједило Канцеларији за разматрање жалби, Филијала Бањалука.

Жалилац у жалби наводи сљедеће:

- Да је предметна јавна набавка расписана по трећи пут, те да су у односу на ранији тендер извршене измјене техничких спецификација на позицијама без било каквог основа те жалитељ сумња да се погодује једном понуђачу, за измјене спецификације није дато никакво образложење нити разлози зашто се разликују у односу на техничке спецификације из претходног периода, из ТД се не види да је у међувремену дошло до измјена у интерним актима уговорног органа о личној заштитној опреми, заштити на раду и сл. Даље наводи да недостатак техничких спецификација који је видљив оставља максималан простор за достављање технички неадекватних понуда, а и за достављање веома разноликих понуда које неће задовољити минималан стандард заштите радника уговорног органа. Тендерска документација је насловљена као Лична заштитна одјећа с тим што уговорни орган не тражи само одјећу јер се један дио предмета набавке односи на обућу и додатну опрему.

- Да сировински састав и назив материјала нису довољни да дефинишу неки производ под заштитну радну одјећу или обућу. Описана одјећа не спада у заштитну већ рекреативну јер не обезбјеђује минимум нивоа личне заштите радника запосленог код уговорног органа. Технички описи у тендерском документу су површни, недефинисани и без минимума техничких карактеристика којим би био одређен квалитет и потребни ниво заштите који треба да нуди заштитна опрема. Тражени модели заштитне одјеће и обуће су непотпуно описани, а нису дефинисани никаквим БАС и другим стандардима који осигуравају да описана одјећа осигурава мин.заштите на раду.Техничке спецификације нису у складу са интерним актима уговорног органа.

- Да у Анексу 3 у називу јакне стоји Софтшел што је инострани назив и нема превода у тендерском документу те је у овом дијелу тендерска документација неразумљива а иде се на погодовање тачно одређеном произвођачу који у називу јакне има наведену енглеску ријеч (која поред наведеног упућује на заштићени назив тачно одређеног

иностраног произвођача). У Анексу број 3 у табели Образац за цијену понуде наведена је ријеч написана на енглеском језику (Софтсхелт) што је супротно одредби из чл. 12/1. Закона о јавним набавкама БиХ.

- Да се код производа јакна софтшел уговорни орган позива на шару (апликацију, патерн) која је предвиђена књигом стандарда предузећа иако никаква књига стандарда предузећа није саставни дио тендерске документације. Уз то приложена шара односно патерн је био исти и у претходном објављеном поступку за набавку личне одјеће али је тада тражено да буде на бијелој подлози а сада се тражи да буде на тегет плавој подлози чиме се мијења дезен шаре. Остаје нејасно да ли уговорни орган прихвата нови дезен или не прихвата и да ли је исти у сагласности са књигом стандарда предузећа на коју се позива ТД код јакрте софтсхеи! (а књига није саставни дио ТД).

- Да је услов за учешће у јавној набавци достављање узорка јакне софтсхелл (која иначе има рекреативну функцију, односно нема заштитину функцију). За јакну је тражен узорак комплетно обојен у трајној сублимационој штампи у тегет плавој боји. Наведено нема смисла, неодрживо је из разлога што се трајна сублимациона техника бојења користи искључиво за израду мањих детаља, мотива и шара који се не могу постићи другим техникама. Бојење комплетног одјевог предмета сублимационом техником у једну боју је неекономично и неквалитетно а са аспекта здравствене заштите и екологије је веома спорно. Ово из разлога што је сублимациона штампа у суштини наношење боје из тонера а боја садржи штетне хемикалије које није могуће испрати. Код стандардне производње тканине у фази њеног бојања боје са хемикалијама се иначе испирају у више фаза и више часова, потом се врши сушење, термооксирање и пеглање а код сублимационе штампе то је неизводиво. Зато код сублимационе штампе долази до штетних појава у виду сврабежа коже и алергијских реакција из којег разлога се сублимациона техника бојања користи само за ситније детаље.

- Да је захтјев за обавезно штампање логотипа предузећа на узорку неодржив осим уколико Уговорни орган не прихвати да сноси трошкове Штампања логотипа и израде узорака према цијени коју у понуди изнесе одређени понуђач. Лого се иначе штампа при испоруци одјеће од стране изабраног понуђача и не захтијева се на узорцима управо као се не би стварали додатни а непотребни трошкови.

- Да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код јакне софтшел редни број 1, рукави су једнодијелни и завршавају ојачањем од истог материјала, овдје није наведено како се изводи ојачање да ли манжетном или без ње, да ли манжетна копча или не, систем копчања и слично; на доњем дијелу јакне је нашивена еластична тракица са механизмом за подешавање, овај дио описа није прецизирао врсту тракице и њен облик, облик и врсту механизма као ни позицију-мјесто гдје се тракица налази и начин ушивања; постава јакне од полиестера 300 г/м² црне боје не дефинише врсту поставе, врсту плетења или ткања, да ли је постава од футер материјала, троконач материјала, синтец полиестерског пуњења и слично.

- Да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код опасача редни број 19, гдје се траже четири кожане украсне копче које се копчају металним дугмадима, те да је овај дио потпуно нејасан, и да не дефинише изглед украсних копчи, не дефинише се боја коже с обзиром да је опасач црне боје, нејасно је зашто су копче кожане кад је основни материјал опасача полиестер; непознат је начин копчања украсних копчи помоћу металних дугмади осим уколико уговорни орган под дугетима сматра металне дрикерне што је неправилно и уноси забуну код понуђача.

- Да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код ставке под редним бројем 21 - чизма ПВЦ са поставом, услов је да број (величина) буде утиснут на ђону, жалитељ не види разлоге због чега се величина мора утискивати на тачно одређеном мјесту ђону односно зашто не може бити на утиснут на неком другом мјесту или да величина буде означена на ушивној етикети; чизме нису довољно дефинисане ни са аспекта услова у којим ће се чизма користити, нпр. недостаје стандард који дефинише ниво протуклизности пошто су ПВЦ чизме врло ризичне за кориштење на влажном и отвореном простору, веома честу проклизују што доводи до повреде радника; зашто је уговорном органу хитније мјесто отиска величине него заштитни сегмент и функција чизме; тражи се да на ђону поред величине буду отиснуте и "ознаке" иако није дефинисано које ознаке и на шта се оне односе.

- Да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код капе под бројем 23. тражи се патерн-шара из књиге стандарда предузећа која књига није саставни дио ТД, капа не испуњава минимум захтјева заштитне опреме-одјеће, предвиђена је за рекреативно кориштење, садржи траку која је у предјелу врата и када се капа користи као шал може довести до угрожавања безбједности и здравља радника на појединим радним мјестима

- Да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код пешкира, редни број 24, материјали и сировински састав су недовољно дефинисани, наводи се тежина материјала 400г/м² те састав полиестер 100% и памук 100% што је немогуће да у састав буде и памук и полиестера по 100%; уколико се ради о пешкиру који је израђен од двије врсте материјала за сваки од материјала мора бити посебно дефинисано тежина, сировински састав и техника израде.

- Да у општем дијелу ТД под тачком 5.8. критериј за додјелу уговора одређено је да ће се уговор додијелити по критерију најниже цијене и најкраћег рока испоруке у омјеру 90 % најнижа цијена а 10% рок испоруке. Даље, жалитељ примјећује да је максималан рок испоруке који је прихватљив Уговорном органу износи 20 дана а да је примјењени отворени поступак са закључењем уговора који предвиђа једнократну испоруку свих предмета набавке. Код тако јасно дефинисаних предмета набавке и веома кратког максималног рока испоруке од 20 дана нејасно је зашто је као подкритериј уопште предвиђен рок испоруке у омјеру од 10 % кад је и максималан прихватљиви рок сам по себи већ посебан критериј за додјелу уговора (а уз то је рок од 20 дана технолошки неодржив). Максималан прихватљив рок од 20 дана од дана закључења уговора је сам по

себи довољно кратак чак и прекратак да би се додатно скраћивао као подкритериј за додјелу уговора и нејасно је шта уговорном органу значи рок испоруке од нпр. 7 или 10 или 12 дана кад разлика у данима од примјерично наведених до 20 максималних дана није значајна нити је уговорни орган навео стварне разлоге због којих му је толико значајан краћи рок од 20 дана да би га уврстио као подкритериј. С друге стране и осим тога, жалитељ примјећује да у тачки 5.8. подтачка 2, рок испоруке у ТД није дефинисао до кад теку рокови испоруке (није наведено кад понуђач каже нпр. да нуди рок испоруке 15 дана шта то за понуђача тачно значи и од кад му тече рок који он наводи, није наведено од када тече ни максимални рок од 20 дана који је прихватљив од понуђача). Наведено поступање уговорног органа је нетранспарентно и шпекулативно чини ТД неразумљивом и контрадикторном. Технолошки уопште није изводљиво произвести, припремити и испоручити све предмете набавке у року од 20 дана од дана потписивања уговора.

- Да је у тендерској документацији као рок плаћања цијене наведено да ће се плаћање извршити у року од 60 дана од испоруке робе и исправног испостављања фактуре што су 2 различита момента јер се рок испоруке не мора подударати са испостављањем фактуре што омогућава злоупотребе поступка. Осим тога, није дефинисано ни шта се подразумева под „исправним испостављањем фактуре“ и какав је то начин уопште начин испостављања фактура.

- Да је уговорни орган у тачки 1.3. тендерске документације навео да нема субјекта која не могу да дају понуду што не може бити тачно јер се из техничких спецификација, књиге графичких стандарда, модела и избора врсте штампе и начина преплетаја тканина (нпр. Кепер преплетај, платно преплетај...). Овакви детаљи могу бити познати само субјекту који производи одјећу. Уговорни орган не располаже кадровским и другим ресурсима за припрему овако специјално дефинисане техничке документације.

- Да уговорни орган има право тражити списак извршених уговора у другим поступцима као и да има право да тражи да се у списку реализованих уговора или потврди о томе или било којем другом доказу о раније реализованим уговорима наведе вриједност реализованог уговора, али сматра да Уговорни орган не може условљавати вриједност реализованих уговора на 90.000,00 КМ без ПДВ-а, јер се тиме ограничава конкуренција понуђача, а уосталом у чл. 48. и 49. ЗЈН не спомињу се лимити реализованих уговора. Дакле, закон у сврху доказивања професионалне способности не познаје условљавање и елиминацију понуђача према лимиту или новчаним износом или робном количином извршених уговора.

Уговорни орган је доставио изјашњење по жалби, број 06-4038-2/24 од 3.1.2024. године у којем предлаже да се жалба одбије као неоснована.

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлашћеног лица и лица које има активну легитимацију, све у складу са чланом 109. Закона о јавним набавкама.

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Жалба је основана.

Увидом у достављене доказе, те анализом сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а све у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак, овај орган је утврдио да је жалба основана.

Жалилац у првом жалбеном наводу истиче да је предметна јавна набавка расписана по трећи пут, те да су у односу на ранији тендер извршене измјене техничких спецификација на позицијама без било каквог основа те жалитељ сумња да се погодује једном понуђачу, за измјене спецификације није дато никакво образложење нити разлози зашто се разликују у односу на техничке спецификације из претходног периода, из ТД се не види да је у међувремену дошло до измјена у интерним актима уговорног органа о личној заштитној опреми, заштити на раду и сл. Даље наводи да недостатак техничких спецификација који је видљив оставља максималан простор за достављање технички неадекватних понуда, а и за достављање веома разноликих понуда које неће задовољити минималан стандард заштите радника уговорног органа. Тендерска документација је насловљена као Лична заштитна одјећа с тим што уговорни орган не тражи само одјећу јер се један дио предмета набавке односи на обућу и додатну опрему.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Сматрамо неоснованим жалбене наводе жалитеља, уговорни орган је поступио у свему у складу са чл. 53 и 54 Закона о јавним набавкама, водећи рачуна да даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су понуђачима довољни за припрему понуда на стварно конкурентској основи, сматрамо да техничке спецификације немају недостатке, водећи рачуна о томе да исте морају понуђачима омогућити једнак и недискриминирајући приступ надметању. Измјене техничке спецификације, у односу на поступке из претходног периода, не могу да се сматрају погодовањем једном од понуђача, како то паушално наводи жалилац, нити се у ТД наводе интерни акти уговорног органа нити било какве измјене истих. Измјене техничких спецификација појединих позиција (које подразумевају само детаљнији опис појединих позиција) вршене су искључиво у циљу усклађивања са жалбеним наводима у претходним поступцима а који су се односили на недовољан опис ставки, те у свему у складу са Законом. О минималном стандарду заштите радника првенствено води рачуна уговорни орган у чијем је интересу постићи висок степен заштите и превенције у односу на било какве повреде на раду. Нејасно је зашто жалилац уопште наводи ово у својој жалби кад је дискреционо право уговорног органа да изради тендерску документацију у складу са својим потребама и на основу интерних аката а који жалиоцу не морају бити доступни како он наводи у жалби јер су то интерни акти предузећа. Тендерска документација насловљена као Лична заштитна

одјећа, апсолутно је оправдана јер је и сам предмет набавке претежно одјећа, те је апсурдно у назив јавне набавке побројавати поименице све ставке које се набављају.“

Овај орган истиче да је поступак јавне набавке је формалан поступак који има за циљ да се јавна средства користе на најефикаснији начин, при томе обавеза уговорног органа је да омогући једнак третман свим учесницима поступка, без било какве дискриминације сваког од учесника. Због тога је и прописан облик и садржај тендерске документације који у себи садржи и техничке спецификације роба и/или услуга које су предмет јавне набавке. Садржај тендерске документације је прописан у Закону о јавним набавкама БиХ („Службени гласник БиХ”, бр. 39/14 и 59/22) и Упутству о припреми модела тендерске документације и понуда („Службени гласник БиХ”, бр. 90/14 и 20/15), које је и донесено у складу с чланом 53. став (4) Закона о јавним набавкама. Према члану 53. тог закона, у тендерској документацији уговорни орган даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су понуђачима довољни за припрему понуда на стварно конкурентској основи.

Увидом у тендерску документацију, утврђено је да је уговорни орган у тачки 3.1. навео да је предмет јавне набавке – Лична заштитна одјећа, ознака и назив из ЈРЈН: 18110000-3 Радна одјећа. Саставни дио тендерске документације је и Техничка спецификација – Анекс 4. Увидом у Анекс 4, утврђено је да је уговорни орган за захтјеване артикле навео техничке карактеристике основног материјала, као и опис артикла.

Овај орган упућује на одредбу члана 102. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да су *странке у поступку дужне су да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтјеве или одлуке, поступке, радње или нечињења, те да предложе доказе којима се те чињенице утврђују.* У конкретном случају, овај орган је утврдио да осим сумње да се измјењеним техничким спецификацијама погодује једном понуђачу, жалилац не износи доказе који поткрепљују те наводе. Паушално навођење у жалби да се погодује одређеном понуђачу, без конкретних чињеница и доказа који би на то упућивали, нису основа да се у складу с цитираним одредбама удовољи поднесеном захтјеву жалиоца.

Наводи жалиоца да недостатак техничких спецификација који је видљив оставља максималан простор за достављање технички неадекватних понуда, а и за достављање веома разноликих понуда које неће задовољити минималан стандард заштите радника уговорног органа. Тендерска документација је насловљена као Лична заштитна одјећа с тим што уговорни орган не тражи само одјећу јер се један дио предмета набавке односи на обућу и додатну опрему су основани. Наиме, из стања списка произлази да уговорни орган проводи поступак јавне набавке за који је као предмет набавке дефинисао личну заштитну опрему, док је као ознаку из јединственог рјечника јавне набавке (ЈРЈН) навео 18110000-3 Радна одјећа, а у техничким спецификацијама – Анекс 4 у захтјеваним техничким карактеристикама материјала и опису артикла није захтјевао стандарде које заштитна опрема мора испуњавати (нпр. заштитна обућа мора испуњавати EN ISO 20345 стандард, док таква обавеза за радну обућу не постоји), те с правом жалилац истиче да дефинисањем на такав начин постоји могућност достављања разноликих понуда, те ће

уговорни орган приликом понављања радњи поступка одредити се да ли ће јавном набавком набављати личну радну опрему или личну заштитну опрему, те у складу са одређењем дефинисати техничку спецификацију, те поступити у складу са чланом 53. став (1) Закона о јавним набавкама.

Жалилац у другом жалбеном наводу истиче да сировински састав и назив материјала нису довољни да дефинишу неки производ под заштитну радну одјећу или обућу. Описана одјећа не спада у заштитну већ рекреативну јер не обезбјеђује минимум нивоа личне заштите радника запосленог код уговорног органа. Технички описи у тендерском документу су површни, недефинисани и без минимума техничких карактеристика којим би био одређен квалитет и потребни ниво заштите који треба да нуди заштитна опрема. Тражени модели заштитне одјеће и обуће су непотпуно описани, а нису дефинисани никаквим БАС и другим стандардима који осигуравају да описана одјећа осигурава мин. заштиту на раду. Техничке спецификације нису у складу са интерним актима уговорног органа.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Уговорни орган сматра да се ради о пушталним наводима жалиоца, таксативно побројаним и неоснованим негативним конотацијама само да би се поступак набавке прекидао, јер је уговорни орган прописао мин. тех. карактеристика у Анексу 4 ТД, потребних да би се задовољили услови потребне заштите. Свакако да Уговорни орган једини и најбоље познаје услове рада у предузећу те је једини релевантан да одреди минимум услова потребних за адекватну заштиту радника на раду. Беспотребно је условљавати понуђаче условима и стандардима који нису нужно потребни да би се адекватан квалитет заштите. У прилог томе иде и чињеница да је уговорни орган годинама набављао личну заштитну одјећу истог или сличног описи и квалитета без да је прописивао наведене стандарде квалитета.“

Како је наведено у образложењу првог жалбеног навода из стања списка произлази да уговорни орган проводи поступак јавне набавке за који је као предмет набавке дефинисао личну заштитну опрему, док је као ознаку из јединственог рјечника јавне набавке (ЈРЈН) навео 18110000-3 Радна одјећа, а у техничким спецификацијама – Анекс 4 у захтјеваним техничким карактеристикама материјала и опису артикла није захтјевао стандарде које заштитна опрема мора испуњавати (нпр. заштитна обућа мора испуњавати EN ISO 20345 стандард, док таква обавеза за радну обућу не постоји), те с правом жалилац истиче да сировински састав и назив материјала нису довољни да дефинишу неки производ под заштитну радну одјећу или обућу, те ће уговорни орган приликом понављања радњи поступка одредити се да ли ће јавном набавком набављати личну радну опрему или личну заштитну опрему, те у складу са одређењем дефинисати техничку спецификацију, те поступити у складу са чланом 53. став (1) Закона о јавним набавкама.

У трећем жалбеном наводу жалилац истиче да у Анексу 3 у називу јакне стоји Софтшел што је инострани назив и нема превода у тендерском документу те је у овом дијелу тендерска документација неразумљива а иде се на погодовање тачно одређеном произвођачу који у називу јакне има наведену енглеску ријеч (која поред наведеног

упућује на заштићени назив тачно одређеног иностраног произвођача). У Анексу број 3 у табели Образац за цијену понуде наведена је ријеч написана на енглеском језику (Softshell) што је супротно одредби из чл. 12/1. Закона о јавним набавкама БиХ.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „*Софтшел је врста материјала, који је уговорни орган по саставу и описао у Анексу 4 Техничке спецификације, те сматрамо да ту нема ништа неразумљиво како то наводи жалилац. Јасно пише да је ријеч о јакни а у опису у Анексу 4 је видљиво да се ради о материјалу који је детаљно описан.*“

Увидом у Образац за цијену понуде – Анекс 3, утврђено је да уговорни орган под ставком 1. у рубрики „Опис робе“ навео „јакна – Softshell“ (према спецификацији у прилогу – Анекс 4). Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да у истом под ставком 1. наведена јакна софтшел, а у техничким карактеристикама основног материјала, као материја наведен софтшел вишеслојни.

На основу утврђеног чињеничног стања неспорно је да уговорни орган набавља јакну израђену од материјала софтшел, али оно што је спорно је што у називу артикла у Анексу 3 уговорни орган наводи „јакна – Softshell“, те да на такав начин, према мишљењу жалиоца упућује на заштићени назив тачно одређеног иностраног произвођача. За шта уговорни орган није одговорио, те све напријед наведено отвара сумњу у дефинисане техничке спецификације, а при том уговорни орган не прилаже доказе којима би отклонио сваку разумну сумњу, те доказао да је техничке спецификације прописао у складу са својим објективним потребама, важећим прописима и стандардима. Цијенећи да уговорни орган није доказао постојање чињеница на основу којих је прописао спорни услов, те не даје конкретне аргументе на основу којих је дефинисао ставку 1. у образцу за цијену понуде – Анекс 3, а што је био дужан у складу са чланом 102. став (2) ЗЈН, овај жалбени навод је **основан**.

Жалилац у четвртном жалбеном наводу истиче да се код производа јакна софтшел уговорни орган позива на шару (апликацију, патерн) која је предвиђена књигом стандарда предузећа иако никаква књига стандарда предузећа није саставни дио тендерске документације. Уз то приложена шара односно патерн је био исти и у претходном објављеном поступку за набавку личне одјеће али је тада тражено да буде на бијелој подлози а сада се тражи да буде на тегет плавој подлози чиме се мијења дезен шаре. Остаје нејасно да ли уговорни орган прихвата нови дезен или не прихвата и да ли је исти у сагласности са књигом стандарда предузећа на коју се позива ТД код јакрте софтсхел! (а књига није саставни дио ТД).

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „*Уговорни орган се пита, на који начин и којом техником закључивања жалилац долази до спознаје да се измјеном боје подлоге мијења дезен шаре? Дезен шаре остаје исти, како је то и дефинисано, те нема говора о новом дезену како то жалилац наводи.*“

Увидом у тендерску документацију, утврђено је да је у тачки 3.4. наведено да је техничка спецификација роба саставни дио тендерске документације дат у Анексу брј 4. Такође је наведено да је шара (патерн, апликација) дефинисана тако да се прилагођава свим величинама опреме уз обезбјеђење истог квалитета и сааставни је дио тендерске документације – Анекс 10. Што се тиче величине лога на одјећи, прописано је да исти треба да буде 6-8 цм, те да је изглед лога саставни дио тендерске документације – Анекс 11. Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у опису јакне софтшел наведено: „... У предјелу груди са предње стране и горњег дијела леђа трајном сублимационом техником се основни материјал боји у шару (апликацију, патерн) која је предвиђена књигом стандарда предузећа. У предјелу груди са предње лијеве стране се у склопу шаре (апликације, патерна) истом техником додаје лого предузећа.

Везано за навод жалиоца да се уговорни орган код производа јакна софтшел позива на шару (апликацију, патерн) која је предвиђена књигом стандарда предузећа иако никаква књига стандарда предузећа није саставни дио тендерске документације, овај орган истиче да књига стандарда није саставни дио тендерске документације, али је Анекс 10 саставни дио тендерске документације који садржи шару прилагођену свим величинама опреме. Даље, везано за навод жалиоца да је приложена шара односно патерн био исти и у претходном објављеном поступку за набавку личне одјеће али је тада тражено да буде на бијелој подлози а сада се тражи да буде на тегет плавој подлози чиме се мијења дезен шаре, те да остаје нејасно да ли уговорни орган прихвата нови дезен или не прихвата и да ли је исти у сагласности са књигом стандарда предузећа на коју се позива ТД код јакне софтшел, овај орган прихвата изјашњење уговорног органа у којем наводи да се не ради о измјени дезена шаре, него боје подлоге у односу на претходни поступак јавне набавке. Имајући у виду напријед наведено, те чињеницу да жалбеним наводом жалилац није истакао повреду предметног поступка јавне набавке него је разрјешао дилеме, за које је, као један о начина имао и кориштење института „*појашњење тендерске документације*“ прописан одредбом члана 56. став (1) Закона о јавним набавкама (*Заинтересовани кандидати/понуђачи могу тражити од уговорног органа, у писаном облику, појашњење тендерске документације, благовремено, али најкасније 10 дана прије истека рока за подношења захтјева за учешће и понуда*).

Жалилац у петом жалбеном наводу истиче да је услов за учешће у јавној набавци достављање узорка јакне софтшелл (која иначе има рекреативну функцију, односно нема заштитину функцију). За јакну је тражен узорак комплетно обојен у трајној сублимационој штампи у тегет плавој боји. Наведено нема смисла, неодрживо је из разлога што се трајна сублимациона техника бојења користи искључиво за израду мањих детаља, мотива и шара који се не могу постићи другим техникама. Бојење компленог одјевног предмета сублимационом техником у једну боју је неекономично и неквалитетно а са аспекта здравствене заштите и екологије је веома спорно. Ово из разлога што је сублимациона штампа у суштини наношење боје из тонера а боја садржи штетне хемикалије које није могуће испрати. Код стандардне производње тканине у фази њеног бојања боје са хемикалијама се иначе испирају у више фаза и више часова, потом се врши сушење, термоиоксирање и пеглање а код сублимационе штампе то је

неизводиво. Зато код сублимационе штампе долази до штетних појава у виду сврабежа коже и алергијских реакција из којег разлога се сублимациона техника бојања користи само за ситније детаље.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Неоснована је и паушална тврдња жалитеља да јакна софтишел има рекреативну функцију. Нетачан је и навод да се сублимациона штампа користи само за мање дијелове одјеће, детаља, мотива, шара те да је бојење комплетног производа неекономично и неквалитетно са аспекта здравствене заштите. Очигледно је да жалитељ не разумије процес сублимационе технике штампе и није у потпуности овладао истом техником. Овај процес на различитим материјалима, ако се правилно третира, пружа изузетну отпорност боја на испирање и зато се користи термин “штампа трајном сублимационом техником”. Општепознато је да се истом техником израђују комплетни одјевни предмети који пружају одличну заштиту од кише, хладноће и сл. Као нпр. скијашке јакне, ски одијела, јакне за планинаре.“

Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у опису јакне софтишел наведено: „ (...) Комплетни вањски дио јакне обојен је трајном сублимационом техником у тегет боји. У предјелу груди са предње стране и горњег дијела леђа трајном сублимационом техником се основи материјал боји у шару (апликацију, патерн) која је предвиђена књигом стандарда предузећа. У предјелу груди са предње лијеве стране се у склопу шаре (апликације, патерна) истом техником додаје лого предузећа.“

Овај орган упућује на одредбу члана 102. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да су странке у поступку дужне су да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтјеве или одлуке, поступке, радње или нечињења, те да предложе доказе којима се те чињенице утврђују. У конкретном случају, овај орган је утврдио да осим навода да трајна сублимациона техника бојења користи искључиво за израду мањих детаља, мотива и шара који се не могу постићи другим техникама. Бојење комплетног одјевог предмета сублимационом техником у једну боју је неекономично и неквалитетно а са аспекта здравствене заштите и екологије је веома спорно, жалилац не износи доказе који поткрепљују те наводе. Паушално навођење у жалби гдје се трајна сублимациона техника бојења искључиво користи, те да је бојење комплетног одјевог предмета сублимационом техником у једну боју неекономично и неквалитетно а са аспекта здравствене заштите и екологије је веома спорно, без конкретних чињеница и доказа који би на то упућивали, нису основа да се у складу с цитираним одредбама удовољи поднесеном захтјеву жалиоца.

Жалилац у шестом жалбеном наводу истиче да је захтјев за обавезно штампање логa предузећа на узорку неодржив осим уколико Уговорни орган не прихвати да сноси трошкове Штампања логa и израде узорака према цијени коју у понуди изнесе одређени понуђач. Лого се иначе штампа при испоруци одјеће од стране изабраног понуђача и не захтијева се на узорцима управо као се не би стварали додатни а непотребни трошкови.

Уговорни орган се у изјашњењу није изјаснио на наведени жалбени навод.

Цијенећи да уговорни орган није доказао постојање чињеница на основу којих је прописао спорни услов, те не даје никакве аргументе на основу којих је дефинисао да узорци морају да садрже лого уговорног органа, а што је био дужан у складу са чланом 102. став (2) ЗЈН, овај жалбени навод је основан.

Жалилац у седмом жалбеном наводу истиче да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код јакне софтшел редни број 1, рукави су једнодијелни и завршавају ојачањем од истог материјала, овдје није наведено како се изводи ојачање да ли манжетном или без ње, да ли манжетна копча или не, систем копчања и слично; на доњем дијелу јакне је нашивена еластична тракица са механизмом за подешавање, овај дио описа није прецизирао врсту тракице и њен облик, облик и врсту механизма као ни позицију-мјесто гдје се тракица налази и начин ушивања; постава јакне од полиестера 300 г/м² црне боје не дефинише врсту поставе, врсту плетења или ткања, да ли је постава од футер материјала, троконац материјала, синтец полиестерског пуњења и слично.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Неоснована је тврдња да је нејасно наведено како се изводи ојачање на крају рукава јакне. Уговорни орган би да је сматрао да је потребно навести да се рукави завршавају манжетном или да се копчају, исто и прецизирао. Дакле ради се о ојачању од основног материјала на крају рукава што је у пракси општепознат начин завршетка рукава. Код навода да је нејасно каква је тракица нашивена сматрамо да жалитељ намјерно изврће наводе из техничке спецификације јер у истој јасно пише да је "на доњем појасу јакне ушивена (не нашивена) еластична тракица са механизмима за подешавање". Неоснован је навод да је нејасно која је врста поставе кад је јасно наведено да је постава од 100% полиестера (полиестер се не плете нити тка) површинске масе 300 гр и црне боје.“

Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у опису јакне софтшел наведено: „(...) рукави су једнодијелни и завршавају ојачањем од истог материјала... на доњем дијелу јакне је ушивена еластична тракица са механизмом за подешавање... На унутрашњост јакне нашивена је постава од полиестера масе масе 300г/м², црне боје...“

Према члану 53. Закона о јавним набавкама, обавеза уговорног органа је да у тендерској документацији даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су понуђачима довољни за припрему понуда на стварно конкурентској основи, док је према члану 57. став (1) истог закона, прописана обавеза понуђача да се у поступку јавне набавке придржава захтјева и услова из тендерске документације. Даље, према члану 68. став (4) тачка и) Закона о јавним набавкама уговорни орган је дужан да одбаца захтјев за учешће или понуду у случајевима кад понуда није потпуна и не испуњава захтјеве из тендерске документације.

Правилним тумачењем наведених законских одредби обавеза уговорног органа је да понуђачима да све потребне информације како би исти могли припремити своје понуде

у складу са пистим, а обавеза уговорног органа је да на основу прописаних услова и захтјева изврши оцјену понуда. Имајући у виду напријед наведено, уговорни орган не може одбацити понуду понуђача због неког услова или захтјева који није дефинисан тендерском документацијом, те недостатак у опису техничке спецификације је одговорност уговорног органа, а једно од права жалиоца је да тражи појашњење тендерске документације за све нејасноће које проистекну из садржаја исте приликом припреме понуда.

Неспорно је да уговорни орган прописао у техничкој спецификацији да се рукави завршавају ојачањем од истог материјала, те из чињеница да није наведено како се изводи ојачање да ли манжетном или без ње, да ли манжетна копча или не, систем копчања и слично прилази да исто није ни тражено, што уговорни орган у изјашњењу и потврђује. Даље, у вези навода да је на доњем дијелу јакне нашивена еластична тракица са механизмом за подешавање, те да овај дип описа није прецизирао врсту тракице и њен облик, облик и врсту механизма као ни позицију-мјесто гдје се тракица налази и начин ушивања; уговорни орган истиче да жалилац намјерно изврше наводе из техничке спецификације јер у истој јасно пише да је "на доњем појасу јакне ушивена (не нашивена) еластична тракица са механизмима за подешавање", што значи да је уговорни орган прецизирао мјесто гдје се тракица налази и начин ушивања, али је пропустио дефинисати врсту тракице, њен облик и врсту механизма. У вези навода који се односи на поставу јакне од полиестера 300 г/м² црне боје, за жалиоца је спорно јер уговорни орган не дефинише врсту поставе, врсту плетења или ткања, да ли је постава од футер материјала, троконац материјала, синтец полиестерског пуњења и сл, уговорни орган истиче да је постава од 100% полиестера (полиестер се не плете нити тка) површинске масе 300 гр и црне боје, те на тај начин дао информације о захтјеваним карактеристикама поставе.

Жалилац у осмом жалбеном наводу истиче да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код опасача редни број 19, гдје се траже четири кожане украсне копче које се копчају металним дугмадима, те да је овај дио потпуно нејасан, и да не дефинише изглед украсних копчи, не дефинише се боја коже с обзиром да је опасач црне боје, нејасно је зашто су копче кожане кад је основни материјал опасача полиестер; непознат је начин копчања украсних копчи помоћу металних дугмади осим уколико уговорни орган под дугметима сматра металне дрикере што је неправилно и уноси забуну код понуђача.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Неоснован је навод да је нејасно код опасача да је нејасно какве су украсне копче. Јасно је наведено да су украсне копче од коже и да се копчају металним дугмадима. Сам назив каже да су то украсне копче и оне не морају бити од истог материјала као основни материјал опасача.“

Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у опису опасача наведено да је опасач израђен од трослојног полиестера на чијим крајевима се налазе

копче од 100% ПВЦ материјала. На опасачу се налазе и четири кожане украсне копче које се копчају металним дугмадима.

Овај орган указује да је одредбом члана 56. став (1) Закона о јавним набавкама прописано да заинтересовани кандидати/понуђачи могу тражити од уговорног органа, у писаном облику, појашњење тендерске документације, благовремено, али најкасније 10 дана прије истека рока за подношења захтјева за учешће и понуда. То значи, да жалилац прије подношења своје понуде може тражити појашњење од уговорног органа. У конкретном случају уговорни орган је прописао да се ради о кожним украсним копчама које се копчају металним дугмадима, те нејасноћу у вези украсних копчи које жалилац има не представља незаконитост прописаног спорног описа опасача, што има за последицу жалбени навод цијенити **неоснованим**.

Жалилац у деветом жалбеном наводу истиче да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код чизама ПВЦ са поставом редни број 21, услов је да број (величина) буде утиснут на ђону, жалитељ не види разлоге због чега се величина мора утискивати на тачно одређеном мјесту ђону односно зашто не може бити на утиснут на неком другом мјесту или да величина буде означена на ушивној етикести; чизме пису довољно дефинисане ни са аспекта услова у којим ће се чизма користи, нпр. недостаје стандард који дефинише ниво протуклизности пошто су ПВЦ чизме врло ризичне за кориштење на влажном и отвореном простору, веома честу проклизују што доводи до повреде радника; зашто је уговорном органу хитније мјесто отиска величине него заштитни сегмент и функција чизме; тражи се да на ђону поред величине буду отиснуте и "ознаке" иако није дефинисано које ознаке и на шта се оне односе.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Неоснована је и тврдња жалитеља да сматра као услов да број (величина) буду утиснути на ђону. Број (величина) код готово свих врста обуће је утиснут на ђону што је општепозната чињеница. На ђону се налазе и ознаке за противклизност а тражен је апсорбер енергије у области пете који је означен одговарајућом ознаком. Све ове ознаке су на ђону чизме што је стандард а дефинисано је Техничком спецификацијом да требају бити утиснуте на ђону односно да није прецизно тражена позиција на ђону већ само да се негдје (зависи од произвођача) наведе величина. Општепознато је да се на горњишту обуће никад не пише величина јер би она била видљива и нарушавала би изглед обуће. Наводи жалитеља да му је нејасно зашто величина мора бити позиционирана на ђону је неоснована из разлога што је техничком спецификацијом наведено да "Ђон треба да садржи ознаку за величину" што јасно говори да није прецизно тражена позиција на ђону већ само да се негдје (зависи од произвођача) наведе величина. Општепознато је да се на горњишту обуће никад не пише величина јер би она била видљива и нарушавала би изглед обуће.“

Анализирајући жалбени навод, овај орган је утврдио да жалилац само поставља питања у оквиру жалбеног навода, те констатује одређене чињенице, без јасног описа чињеничног стања и указивања на повреде овог закона или подзаконских аката, што је

обавезан саставни дио жалбе у складу са чланом 105. тачка ф) и г) Закона о јавним набавкама. С тим у вези, чланом 102. став (3) Закона о јавним набавкама прописано је да је у поступку правне заштите жалилац дужан да докаже или бар учини вјероватним постојање чињеница и разлога који се тичу правног интереса за подношење жалбе, повреда закона или повреда примјене материјалног права, које су истакнуте у жалби, за које зна или би требао да зна.

Напријед наведено упућује на чињеницу да сам жалбени приговор не садржи јасне и недвосмислене чињенице које упућују на дирекну повреду закона и подзаконских аката.

Имајући у виду чињеницу да жалилац није доказао, нити учинио вјероватним постојање чињеница и разлога који се тичу повреда закона или повреда примјене материјалног права, жалбени навод је неоснован.

Жалилац у десетом жалбеном наводу истиче да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код капе под бројем 23. тражи се патерн-шара из књиге стандарда предузећа која књига није саставни дио ТД, капа не испуњава минимум захтјева заштитне опреме-одеће, предвиђена је за рекреативно коришћење, садржи траку која је у предјелу врата и када се капа користи као шал може довести до уgroжавања безбједности и здравља радника на појединим радним мјестима

Уговорни орган у изјашњењу наводи: *„Неоснован је навод жалитеља код производа капа бр. 23 из разлога што исти изврће наводе да се трака налази у предјелу врата и угрожава безбједност и здравље радника кад је техничком спецификацијом јасно наведено да се “ на врху се ушива еластична тракица са механизмом за подешавање” што не може ни у ком случају угрозити врат особе која носи капу. Такође, паушални су наводи да иста не испуњава минимум заштитне опреме и да је предвиђена за рекреативно коришћење.“*

Увидом у тендерску документацију, утврђено је да је у тачки 3.4. наведено да је техничка спецификација роба саставни дио тендерске документације дат у Анексу брј 4. Такође је наведено да је шара (патерн, апликација) дефинисана тако да се прилагођава свим величинама опреме уз обезбјеђење истог квалитета и са саставни је дио тендерске документације – Анекс 10. Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у опису капе наведено да се на врху ушива еластична тракица са механизмом за подешавање.

Везано за навод жалиоца да се уговорни орган код капе позива на патерн - шару која је предвиђена књигом стандарда предузећа иако никаква књига стандарда предузећа није саставни дио тендерске документације, овај орган истиче да књига стандарда није саставни дио тендерске документације, али је Анекс 10 саставни дио тендерске документације који садржи шару прилагођену свим величинама опреме. Даље, везано за навод жалиоца да капа не испуњава минимум захтјева заштитне опреме-одеће, да је

предвиђена за рекреативно кориштењем, овај орган се позива на образложење првог и другог жалбеног навода. У вези жалбеног навода којим жалилац указује на чињеницу да се трака налази у предјелу врата и угрожава безбједност и здравље радника, овај орган истиче да жалилац не прилаже доказе којима би поткријепио своје тврдње да је угрожена безбједност и здравље радника, што га обавезује члан 102. Закона о јавним набавкама, што има за посљедицу жалбени навод цијенити неоснованим.

Жалилац у једанаестом жалбеном наводу истиче да постоје недостаци и празнине у техничким спецификацијама код пешкира, редни број 24, материјали и сировински састав су недовољно дефинисани, наводи се тежина материјала 400г/м² те састав полиестер 100% и памук 100% што је немогуће да у састав буде и памука и полиестера по 100%: уколико се ради о пешкиру који је израђен од двије врсте материјала за сваки од материјала мора бити посебно дефинисано тежина, сировински састав и техника израде.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Неосновани су наводи за пешкир гдје жалитељ сматра да је састав недовољно дефинисан и тврди да не постоји материјал који је 100% памук и 100% полиестер из разлога што такав материјал постоји и фабричких је карактеристика као што је наведено техничком спецификацијом што се може накнадно провјеравати.“

Увидом у техничку спецификацију – Анекс 4, утврђено је да је истом у техничким спецификацијама основног материјала за пешкир прописано да је сировински састав 100% полиестер и 100% памук $\pm 3\%$. Даље, у опису пешкира, поред димензија, наведено је да је израђен од двослојног материјала памука и полиестера, те да је памучна страна бијеле боје, а страна која је од полиестера обојена је трајном сублимационом техником.

На основу утврђеног чињеничног стања, овај орган цијени неоснованим навод да је састав пешкира недовољно дефинисан и да не постоји материјал који је 100% памук и 100% полиестер, обзиром да жалилац не истиче за које је конкретно информације био ускраћен, и у конкретном случају се ради о изради пешкира од двослојног материјала памука и полиестера, а не материјалу који садржи 100% полиестер и 100% памук.

Жалилац у дванаестом жалбеном наводу истиче да у општем дијелу ТД под тачком 5.8. критериј за додјелу уговора одређено је да ће се уговор додијелити по критерију најниже цијене и најкраћег рока испоруке у омјеру 90 % најнижа цијена а 10% рок испоруке. Даље, жалитељ примјећује да је максималан рок испоруке који је прихватљив Уговорном органу износи 20 дана а да је примјењени отворени поступак са закључењем уговора који предвиђа једнократну испоруку свих предмета набавке. Код тако јасно дефинисаних предмета набавке и веома кратког максималног рока испоруке од 20 дана нејасно је зашто је као подкритериј уопште предвиђен рок испоруке у омјеру од 10 % кад је и максималан прихватљиви рок сам по себи већ посебан критериј за додјелу уговора (а уз то је рок од 20 дана технолошки неодржив). Максималан прихватљив рок од 20 дана од дана закључења уговора је сам по себи довољно кратак чак и прекратак да би се додатно

скраћивао као подкритериј за додјелу уговора и нејасно је шта уговорном органу значи рок испоруке од нпр. 7 или 10 или 12 дана кад разлика у данима од примјерично наведених до 20 максималних дана није значајна нити је уговорни орган навео стварне разлоге због којих му је толико значајан краћи рок од 20 дана да би га уврстио као подкритериј. С друге стране и осим тога, жалитељ примјећује да у тачки 5.8. подтачка 2, рок испоруке у ТД није дефинисао до кад теку рокови испоруке (није наведено кад понуђач каже нпр. да нуди рок испоруке 15 дана шта то за понуђача тачно значи и од кад му тече рок који он наводи, није наведено од када тече ни максимални рок од 20 дана који је прихватљив од понуђача). Наведено поступање уговорног органа је нетранспарентно и шпекулативно чини ТД неразумљивом и контрадикторном. Технолошки уопште није изводљиво произвести, припремити и испоручити све предмете набавке у року од 20 дана од дана потписивања уговора.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: *„Што се тиче овог жалбеног навода, уговорни орган има право да дефинише рок испоруке узимајући у обзир интерне потребе а при том водећи рачуна о могућношћу понуђача да га испоштују. Улога уговорног органа није да прилагођава рокове и услове било којем понуђачу него да дефинише минималне критерије у складу са својим потребама. Уговорном органу је рок испоруке битна ставка због испуњавања законских обавеза према радницима те је због тога дефинисан као поткритериј. У тачки 3.6. ТД јасно је дефинисано да је максимални рок за испоруку 20 дана од обостраног потписивања уговора те се аналогно томе рок рачуна од обостраног потписивања уговора.“*

Увидом у тендерску документацију утврђено је да је уговорни орган тачком 3.6. која носи назив *„Рок испоруке робе“* прописао да је рок за испоруку робе максимално 20 дана од обостраног потписивања уговора. Даље, тачком 5.8. тендерске документације дефинисан је критериј за додјелу уговора економски најповољнија понуда, на основу подкритеријума цијенаа (учешће 90%) и рок испоруке (учешће 10%) и да је максимално прихватљив рок испорук за уговорни орган 20 (двадесет) дана.

Одредбом члана 64. став (1) Закона о јавним набавкама прописано је да уговорни орган додјељује уговор на основу једног од следећих критеријума:

- а) економски најповољнија понуда; или
- б) најнижа цијена.

Ставом (2) истог члана прописано је да је уговорни орган дужан да критеријум економски најповољније понуде разради у тендерској документацији, на начин да дефинише и детаљно разради поткритеријуме за оцјену у складу са природом и сврхом конкретног предмета набавке. Поткритеријуми могу бити: квалитет предмета набавке, цијена, техничка способност предмета набавке, функционалне и еколошке карактеристике, оперативни трошкови, економичност, постпродајни сервис и

техничка помоћ, рок испоруке или рок за извршење и сл., уз обавезу да се у тендерској документацији утврди прецизна методологија вредновања сваког поткритеријума.

У складу са цитираним одредбама Закона о јавним набавкама уговорни орган је одредио критериј за додјелу уговора, а како се ради о критерију економски најповољнија понуда, уговорни орган је дефинисао подкритерије и утврдио у методологију вредновања сваког поткритеријума.

У вези жалбеног навода којим жалилац указује на чињеницу да рок испоруке од максимално 20 дана прекратак и технолошки неодржив, овај орган истиче да жалилац не прилаже доказе којима би поткријепио своје тврдње да је мђнаведени рок прекратак и технолошки неодржив, што га обавезује члан 102. Закона о јавним набавкама, што има за посљедицу жалбени навод цијенити **неоснованим**.

Везано за жалбени навод да уговорни орган у тачки 5.8. подтачка 2, рок испоруке у ТД није дефинисао до кад теку рокови испоруке, те да је поступање уговорног органа нетранспарентно и шпекулативно и чини ТД неразумљивом и контрадикторном, овај орган цијени **неоснованим**. Наиме, тачно је да наведеном тачком тендерске документације није дефинисано од кад теку рокови, али је у тачки 3.6. тендерске документације која носи назив „Рок испоруке робе“ прописао да је рок за испоруку робе максимално 20 дана од обостраног потписивања уговора, те се не може речи да је уговорни орган поступио нетранспарентно и шпекулативно, нити да је ТД неразумна и контрадикторна, обзиром да тендерска документација садржи податак од када ће се рачунати рокови испоруке.

Жалилац у **тринаестом жалбеном наводу** истиче да је у тендерској документацији као рок плаћања цијене наведено да ће се плаћање извршити у року од 60 дана од испоруке робе и исправног испостављања фактуре што су 2 различита момента јер се рок испоруке не мора подударати са испостављањем фактуре што омогућава злоупотребе поступка. Осим тога, није дефинисано ни шта се подразумева под „исправним испостављањем фактуре“ и какав је то начин уопште начин испостављања фактура.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „У пракси у складу са правилима фактурисања и излазом робе, робу прати рачун/отпремница тако да је овај навод жалиоца неоснован. Под исправно испостављеном фактуром подразумева се фактура испостављена у складу са Законским прописима, првенствено Законом о порезу на додату вриједност БиХ, тако да је нејасно шта треба додатно дефинисати у овом дијелу.“

Увидом у тендерску документацију утврђено је да је тачком 3.7. која носи назив „Рок плаћања“ прописано да ће се плаћање испоручене робе извршити у року од 60 дана након испоруке робе и исправно испостављене фактуре.

Како је уговорни орган прописао да ће се плаћање извршити у року од 60 дана од испоруке робе и исправно испостављања фактуре, овај орган цијени да жалилац

правилно закључује да се ради 2 различита момента, јер се рок испоруке не мора подударати са исправним испостављањем фактуре, па чак и када је фактура испостављена приликом испоруке робе, уколико наручилац оспори исту производ ће различите рокове.

Жалилац у четрнаестом жалбеном наводу истиче да је уговорни орган у тачки 1.3. тендерске документације навео да нема субјекта која не могу да дају понуду што не може бити тачно јер се из техничких спецификација, књиге графичких стандарда, модела и избора врсте штампе и начина преплетаја тканина (нпр. Кепер преплетај, платно преплетај...). Овакви детаљи могу бити познати само субјекту који производи одјећу. Уговорни орган не располаже кадровским и другим ресурсима за припрему овако специјално дефинисане техничке документације.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Као што је наведено у ТД, у складу са чланом 52. ЗЈН, нема привредних субјеката који не би могли учествовати у овом поступку набавке.“

Одредбом члана 3. став (1) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда („Службени гласник БиХ” бр. 90/14 и 20/15). је прописано да *тендерска документација садржи све неопходне информације и податаке који морају бити дефинисани јасно, на основу којих кандидати/понуђачи могу припремити своје захтјеве за учешће/понуде*, док је ставом (2) истог члана прописано да тендерска документација у дијелу општи подаци, обавезно садржи, између посталих података, попис привредних субјеката, сачињен на темељу интерног акта уговорног органа, који су искључени из поступака јавне набавке због постојања сукоба интереса, у складу са чланом 52. Закона о јавним набавкама. Одредбом члана 52. став (2) Закона о јавним набавкама је прописано да *сукоб интереса између уговорног органа и привредног субјекта обухвата ситуације када представници уговорног органа, који су укључени у спровођење поступка јавне набавке или могу утицати на резултат тог поступка, имају, директно или индиректно, финансијски, привредни или било који други лични интерес који би се могао сматрати штетним за њихову непристраност и независност у оквиру поступка, а нарочито:*

- а) ако представник уговорног органа истовремено обавља управљачке послове у привредном субјекту, или*
- б) ако је представник уговорног органа власник пословног удјела, дионица односно других права на основу којих учествује у управљању, односно у капиталу тог привредног субјекта са више од 0,5%.*

Ставом (7) истог члана прописана је обавеза Уговорног органа да на својим интернет страницама објављује списак привредних субјеката с којима је представник уговорног органа, или с њим повезана лица, у сукобу интереса или обавјештава да такви субјекти не постоје, те списак ажурирају без одгађања ако наступе промјене, као и да у тендерској документацији о набавци за поједини поступак јавне набавке наводи списак привредних субјеката с којима је представник уговорног органа у сукобу интереса или наводи да такви субјекти не постоје.

Увидом у тендерску документацију утврђено је да је уговорни орган у тачки 1.3. навео да нема привредних субјеката који не би могли учествовати у овом поступку јавне набавке у складу са чланом 52. Закона, те на тај начин поступио у складу са чланом 3. став (2) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, а у вези са чланом 52. став (7) Закона о јавним набавкама, а како жалилац у смислу члана 102. Закон о јавним набавкама није доказао супротно, што има за посљедицу жалбени навод цијенити неоснованим.

Жалилац у петнаестом жалбеном наводу истиче да уговорни орган има право тражити списак извршених уговора у другим поступцима као и да има право да тражи да се у списку реализованих уговора или потврди о томе или било којем другом доказу о раније реализованим уговорима наведе вриједност реализованог уговора, али сматра да Уговорни орган не може условљавати вриједност реализованих уговора на 90.000,00 КМ без ПДВ-а, јер се тиме ограничава конкуренција понуђача, а уосталом у чл. 48. и 49. ЗЈН не спомињу се лимити реализованих уговора. Дакле, закон у сврху доказивања професионалне способности не познаје условљавање и елиминацију понуђача према лимиту или новчаним износом или робном количином извршених уговора.

Уговорни орган у изјашњењу наводи: „Овај навод је неоснован. Наиме, уговорни орган је овај услов поставио у складу са чланом 74. тачка 4. став б) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда који гласи:

„Ако уговорни орган од кандидата/понуђача као доказ техничке и професионалне способности тражи попис уговора, сматра се да је услов:

б) сразмјеран предмету набавке, односно лоту, у слиједећим случајевима: 1) када се тражи доказ о извршењу једног уговора, ако његов износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота; 2) када се тражи доказ о извршењу више уговора, ако њихов збирни износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота. Будући да је процијењена вриједност 96.620,00 КМ без ПДВ-а, уговорни орган је уредно поставио овакав услов.“

Чланом 44. став (1) Закона о јавним набавкама је прописано, да уговорни орган провјерава и оцјењује, да ли је кандидат/понуђач поуздан и способан да изврши уговор у складу са условима утврђеним у тендерској документацији, док је чланом 48. став (2) истог закона прописано да, ако уговорни орган захтијева доказ о уредно извршеним уговорима, тај доказ подноси се у форми списка извршених уговора уз потврду коју даје друга уговорна страна о њиховој реализацији. У случају да се таква потврда из објективних разлога не може добити од уговорне стране која није уговорни орган, вриједи изјава привредног субјекта о уредно извршеним уговорима, уз предочавање доказа о учињеним покушајима да се такве потврде осигурају. Такође, одредбом члана 7. став (4) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда („Службени гласник БиХ” бр. 90/14 и 20/1 5), је прописано да, ако уговорни орган од кандидата/понуђача као доказ техничке и професионалне способности тражи попис уговора, сматра се да је услов: а) у вези са предметом набавке, односно групом

предмета набавке, ако се тражи доказ о извршењу истог или сличног, односно истих или сличних уговора као што је предмет набавке, односно лот, те б) сразмјеран предмету набавке, односно лоту, у слиједећим случајевима: 1) када се тражи доказ о извршењу једног уговора, ако његов износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота 2) када се тражи доказ о извршењу више уговора, ако њихов збирни износ није виши од процијењене вриједности набавке, односно од процијењене вриједности појединог лота.

У складу са претходно цитираним одредбама, овај орган извршио је увид у предметну тендерску документацију и спорну тачку 4.3.1. тендерске документације. Наиме тачком 4.3.1. тендерске документације, прописана је техничка и професионална способност, те је наведено да, што се тиче техничке и професионалне способности, понуђачи требају испунити, између осталог, следеће минималне услове: в) *успјешно искуство у реализацији најмање једног уговора са предметом набавке лична заштитна одјећа у периоду посљедње 2 (двје) године или од датума регистрације, односно почетка пословања ако је понуђач регистрован, односно почео са радом прије мање од двије године, а чија је вриједност најмање 90.000,00 КМ (без урачунатог ПДВ-а).* Увидом у тачку 1.5. тендерске документације, у којој су наведени подаци о поступку јавне набавке, утврђено је да је процијењена вриједност набавке без ПДВ-а 96.620,00 КМ.

Дакле, уговорни орган је јасно навео да су потенцијални понуђачи дужни доставити доказ да су извршили најмање један уговор са предметом набавке лична заштитна одјећа, а чија је вриједност најмање 90.000,00 КМ (без урачунатог ПДВ-а). Поступајући на наведени начин тј. прописујући вриједност од најмање 90.000,00 КМ (без урачунатог ПДВ-а), по оцјени овог органа, уговорни орган није поступио на дискриминирајући начин према потенцијалним понуђачима, будући да је процијењена вриједност предметне набавке без ПДВ-а 96.620,00 КМ, те да је уговорни орган, у конкретном случају, неспорно прописао услов у складу са чланом 7. став (4) тачка б) под 1) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, а у вези са чланом 48. став (2) Закона о јавним набавкама, што има за посљедицу жалбени навод цијенити **неоснованим**.

На основу напријед наведеног, а имајући у виду основаност седам жалбених навода, што доводи до поништења спорног акта, одлучено је као у диспозитиву, у складу са чланом 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама и чланом 230. став (2) Закона о управном поступку („Службени гласник БиХ“, број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16).

Поврат уплаћених средстава по основу накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу од 2.000,00 КМ, извршиће се посебним актом, у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и поврата накнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама.

Имајући у виду висину постављеног захтјева за трошкове поступка, овај орган је у складу са одредбама са чланом 3. и 12. Тарифа о наградама и накнади трошкова за рад адвоката ("Службени гласник Републике Српске" број: 68/05) у конкретном случају приступио одлучивању о трошковима овог поступка, сматрајући да у конкретном

случају треба примјенити тарифе у поступцима у непроцјењивим стварима. Жалиоцу припада накнада трошкова поступка у укупном износу 614,25 KM, за састав жалбе, док се у преосталом износу од 43,87 KM предметни захтјев одбија као неоснован.

Наиме, складу са чланом 3. и 12 Тарифа о наградама и накнади трошкова за рад адвоката ("Службени гласник Републике Српске" број: 68/05), а који се састоје од трошкова израде поднеска у свим неименованим поступцима, у износу од 150 бодова односно 300,00 KM, увећано за 50% за састављање правног лијека, а што износи 75 бодова односно 150,00 KM, те паушална награда у износу од 25% од износа награде одређене Тарифом 3., за радњу предаје жалбе на надлежно поступање односно 75,00 KM, све увећано за 17% ПДВ-а, а што свеукупно износи 614,25 KM. Законитост поступања о начину и висини обрачуна трошкова правног заступања потврђена је и пресудом вијећа за управне спорове Суда Босне и Херцеговине у пресуди број: С1 3 У 034934 20 У од 08.09.2021.године, а што је потврђено и пресудом апелационог вијећа Суда Босне и Херцеговине број: С1 3 У 040970 23 Уп од 20.7.2023. године. Уговорни орган ће надокнадити жалиоцу наведене трошкове заступања од стране адвоката у року од 8 дана од дана пријема овог рјешења.

Упутство о правном лијеку: Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се поднијети тужба у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема истог. Такса на тужбу износи 100,00 KM.



Доставити:

1. Жалилац
2. Уговорни орган
3. Евиденцији
4. а/а